לא: אלו נערות פרק שלישי כתובות

מהלך בעומד דמי. ומעניר מרגע אמות דמייב ברה"ר הלכתא גמירי לה כדתמרינן בהזורק (שבת דף נו:) ולא יליפינן מינה דהתם מקום חיובא הוא אבל בן עזאי מייתי במהלך מחנות לפלטיא דרך סטיא שהוא מקום פטור וביבושלמי פריך לבן עזאי היכי משכחת מעניר ד"א ברה"ר דמיחייב ומשני בקופץ[ב]: **אבל** זורק מאי פטור **ליפלוג** וליתני בדידה. משום הכי אשיב זורק בדידה טפי ממגרר משום דבמוליא ובזורק בשייסה בא בהגבהה הקנין קודם שיבא חיוב הוצאה אבל במגרר ההוצאה והקנין בא כאחד: **מגרר** ויוצא **איצטריך** ליה. לעיל דפריך דליפלוג בין לפוס ובין לכתף לא נצי לשנויי הכי משום דלכתף פטור גרמה לו מידום טפי מחידום דמגרר [ג][ועוד דהכא לא הוי לגמרי בדידה אבל לעיל דהוי ממש בדידה לא שייך לשנויי הכי]:

אי דאפקיה לרה"ר איסור גניבה ליבא. אף על גב דאיכא ל"מ בפ"ק דב"מ (דף י. ושם) דל' אמות קונות לו לאדם אפילו ברה"ר ה"מ גבי מציאה דלא ליתו לאיגלויי וכגון משום עיגונא אבל לגנב לא תקינו שיקנו לו ד' אמות: **אלא** במיצעי. תימה לר"י דבפרק הספינה (ב"ב דף פו. ושם) גבי דברים שדרכן להגביהן אין נקנין במשיכה אלא בהגבהה ופריך מהגונב כיס דבר הגבהה הוא ומשני במידי דבעי מיתנא משמע דאי הוה אמר דבר הגבהה גמי נקנה במשיכה הוה אתי ליה שפיר אפילו בזוטרי ואמאי הא על כרחך לא מצי אייתי בזוטרי דא"כ היכי מיחייב לענין שבת בגרירה אלא דרך הוצאה בכך וי"ל דאפשר שיבא דרך הוצאה בכך אפילו בזוטרי כגון שמוציאו דרך מחתרת דדרכו בגרירה ואינו נקנה אלא בהגבהה אי נמי הוה מצי למימר ולטעמיך ולא פריך וכן דרך הש"ס בכמה מקומות: **רב** אשי אמר בגון שצירף ידו למטה מג' וקיבלה **ובדרבא.** פירש בקונטרס דקאי אמאי דפריך לעיל איסור גניבה ליבא והשתא משני דאיכא נמי איסור גניבה כדרבא דקסה לר"י מדא דמה ענין משיכות מקום ד' לענין שבת לקנין ועוד דאין צריך שום ראיה להניח דקנינא ליה ידו דפשיטא דונתן בידה אמר רחמנא כדפרישית לעיל ועוד דאמאי לא מוקי אפילו כשלירף ידו למעלה מג' כגון שהאקפופה גבוהה ג' לגיבה הגבהה ברה"ר והוה מייתי מדרבא אקנין ואשבת וגראה כגירסת הספר שמצא ר"י בן רבינו מאיר בספרי אשכנז דגרס אי נמי כדרבא וכולה מילתא אשבת קאי כשלירף ידו למטה מג' דאע"ג דלא משיבא לענין שבת הגמה אלא על גבי מקום ד' איכא הכא חיוב שבת כשלירף ידו למטה מג' דלמעלה מג' לא בעינן מקום ד' דכלבוד דמי [ד]וכמונחת אלרעת דמיא אי נמי אפי' ליקף ידו למעלה מג' וכדרבא דידו משויה כד' על ד' ור"ת ל"ג דאמר רבא ידו של אדם אלא וכדרבא ותו לא ואתא לשנויי דמגרר ויוצא דאיצטריך ליה לאשמועינן דאגד יד לא שמיה אגד ואהא מייתי כדרבא דאמר בהמלגיע (שבת דף לב.) דאגד יד לא שמיה אגד ומייתי דידו אחת ובאחרת מגרר לתוכה ודוקא ליקף למטה מג' דלמעלה משלשה שמיה אגד בגרירה [ולפי' קמא קשה דלשנייא קמא ליה דרבא וכולהו מתניתא דשבת וכן ר' יוחנן (שבת ה.) אתא כרבא]: **וברשות** הרבים נמי קנה. והא דאמר בהמוכר את הספינה (ב"ב פד:) דאגבי ורבא דאמרי דמשיכה לא קניא ברה"ר אומר ר"י דלא פליגי אדרבינא דהכא דהא דקאמר דקני הייט לענין להתחייב באונסין אבל אינו קונה שיהא שלו לגמרי וריצב"ל גראה לו דפליג דהא במרובה (ב"ק דף עט. ושם) גבי נתנה לבכורות בנו דקתני סיפא איכא נמי למידק כמו שמדקדק כאן והתם לענין משיכה דקנין אינרי לגשון ראשון שפי' שם בקונטר' ואפילו לגשון שני הא מוכח התם בגמ' (דף פב.) שאין לגנב להתחייב אלא במשיכה הראויה לקנין: **ורמינהי אלו** הן הלוקחין **הבא על אחותו.** אריש דמתניתין הוה מצי למיפרך דקתני הבא על הממזרת יש לה קנס והתם קתני דלקי עלה אלא נער בתולה עד הבא על אחותו למיפרך מריש דמתניתין דהתם דמייבי לאוין שנויין שם בתר חייבי כריתות והיה צריך להביא כל המשנה עד הבא על הממזרת:

וקיימא

פטור אדתני היה מגרר ויוצא מגרר ויוצא פטור נפלוג וניתני בדידה במה דברי' אמורים בעומד לפוש אבל לכתף פטור אלא הא מני [ו]בן עזאי היא דאמר מהלך כעומד דמי אבל זורק מאי פטור ניפלוג [וניתני] בדידה במה דברים אמורים במהלך אבל זורק פטור מגרר ויוצא איצטריכא ליה ס"ד אמינא אין דרך הוצאה בכך קמ"ל ובמאי אי ברברבי אורחיה הוא אי בזוטרי לאו אורחיה הוא אלא במיצעי ודאפקיה להיכא אי דאפקיה לרה"ר איסור שבת איכא איסור גניבה ליכא אי דאפקיה לרשות היחיד איסור גניבה איכא איסור שבת ליכא לא צריכא דאפקיה לצידי רשות הרבים וכמאן אי כר' אליעזר דאמר [ז]צידי רה"ר ברה"ר דמו איסור שבת איכא איסור גניבה ליכא אי כרבנן דאמרי צידי רה"ר לאו ברה"ר דמו איסור גניבה איכא איסור שבת ליכא לעולם כר' אליעזר וכי אמר ר"א צידי רה"ר ברה"ר דמו הני מילי לענין חיובא דשבת דזימנין דדחקי רבים ועיילי להתם [ח]אבל לענין מיקנא קני מ"ט דהא לא שכיחי רבים רב אשי אמר כגון שצירף ידו למטה משלשה וקיבלו כדרבא דאמר רבא [ט]ידו של אדם חשובה לו כארבעה על ארבעה רב אחא מתני הכי רבינא מתני לעולם דאפקיה לרה"ר [י]וברה"ר נמי קנה ותרוויהו בדיוקא דהא מתני' קמיפלגי דתנן [יא]היה מושכו ויוצא ומת ברשות בעלים פטור הגביהו או שהוציאו מרשות בעלים ומת חייב רבינא דייק מרישא רב אחא דייק מסיפא רבינא דייק מרישא היה מושכו ויוצא ומת ברשות בעלים פטור טעמא דמת ברשות בעלים [יב]הא הוציאו מרשות בעלים ומת חייב רב אחא דייק מסיפא הגביהו או שהוציאו הוצאה דומיא דהגבהה מה הגבהה דאתי לרשותיה אף הוצאה נמי דאתי לרשותיה לרב אחא קשיא רישא לרבינא קשיא סיפא רישא לרב אחא לא קשיא כמה דלא אתי לרשותיה רשות בעלים קרינא ביה סיפא לרבינא לא קשיא הוצאה דומיא דהגבהה לא אמרינן: הבא על אחותו ועל אחות אביו כו': ורמינהו [יג]אלו הן הלוקחין הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה

וקיימא

כל היכא דאפקיה ואפי' לרה"ר: **אלו הן הלוקחין.** אם התרו בהן. [יד]**וקיימא לן דאין לוקה ומשלם.** דנפקא לן לקמן (נב:) מכדי דשעתו[טו] משום דשעה אחת אתה מחייבו ואי אתה מחייבו משום שתי רשעיות: מתני'

פטור. מתשלומין דאתי עליה חיוב שבת מחמת הגבהה דאשונה שבה נקנה לו הכים ומיתה ומתשלומין בתין כאחד: **ניפלוג כדידה.** כמגביה עצמו יכול לשנות בו חיוב ופטור: **אלא.** לא תוקמה כשעמד ואפ"ה חיוב שבת דעקירה לאו מחמת עקירה דאשונה דהגבהה אתיא ליה אלא בעקירת גופו של פסיעה אחרונה כשיונח מן הכים וכן עוזאי היא: **דאמר.** בפ"ק דשבת: **מהלך כעומד דמי.** ועקירת כל פסיעה הויא עקירה והגמת הרגל היא הגמה הלכך קניה משעת הגבהה וחיוב מיתה בפסיעה בתריתא קא אתיא ליה: **אבל זורק מאי.** הגביהו וחרקו: **פטור.** מתשלומין דאתיא ליה חיוב שבת ע"י חיוב הגבהה דתו ליתא עקירה אחריתי: **אין דרך הוצאה בכך.** ואין כאן חיוב שבת: **וכמאי.** איצטריך לאשמועינן דדרך הוצאה בכך: **כי ברברבי.** כיס גדול שיש בו משוי להגביהו: **אורחיה הוא.** לגררו ופשיטא דהוצאה היא: **לאו אורחיה הוא.** ואמאי חייב משום שבת: **איסור גניבה ליבא.** דמשיכה בלא הגבהה קס"ד דלא קניא ברה"ר: **לרשות היחיד.** לרשותו שהיתה חצירו סמוכה לאחר הבעלים: **לידי רה"ר.** סמוך לבתים שנותנין להלן מן הבתים הבנים ומכשולין להרחיק מיכון העגלות ומתוקן מיפופי ולפנים קרי לידי רה"ר: פלוגתא דרבי אליעזר ורבנן בעירובין בפרק כל גגות: **דהא לא שכיחי רבים.** והוי ליה כסימטא דמיקון בה משיכה: **רב אמי אמר.** מגרר ויוצא דקאמר פטור לעולם גרשות הרבים. ודקשיא לך איסור גניבה ליבא: **בגון שצירף ידו.** השניה לפחות משלשה סמוך לקרקע וכידו אחת גרירה ונפלה לתוך חברתה וידו קנא לה: **כדרבא דאמר רבא ידו של אדם חשובה.** לענין הגמת שבת כמקום ארבעה על ארבעה וכי היכי דלענין שבת חשוב מקום למיקני לאילו הבעליה למעלה משלשה ומיהו ברשות היחיד לא אבגהה דמיקני ליה מקמי דליתי חיוב שבת עליה וכיאתה ורבינא הלכתא כרבינא. הבא הלכתא כר"א משום דקיימו כוותיה אביי ורבא בפרק המוכר את הספינה ואמרי שאין משיכה קונה ברה"ר. ותלמודא נמי מקשה במילתיה וקיי"ל שאין התלמוד מקשה אלא מהלכה פסוקה: הבא על אחותו וכו'. ורמינהו אלו הן הלוקחין הבא על אחותו וכו' וקי"ל דאין לוקה ומשלם. פי' דנפקא לן מכדי רשעתו משום רשעה א' אתה מחייבו ולא משום ב' רשעיות. פי' המורה והא דאוקי מתני' דמכות בבוגרת ולא אוקי מתני' דהבא בשלא היתרו בו ש"מ אפילו איתרו ביה נמי ממונא משלם וכו':

עין משפט נר מצוה

יג א מיי' פ"ד מהל' מכירה הלכה ד טוש"ע מ"מ סימן קצא סעיף יד:
יד ב מיי' פ"ג מהל' שבת הלכה טו:
טו ג מיי' פ"ג מהל' מגיעה הלכה כ טור ש"ע מ"מ סימן שמח:
טז ד ה מיי' פ"ב מהל' מגיעה הל' טז סמג עשין עח טוש"ע מ"מ סי' שמח סעיף ד:
יז ו מיי' פי"ט מהל' סנהדרין הלכה ח:

תוספות רי"ד

ע"ש בפסקי: ובמאי. פי' ובמאי איצטריך לאשמועינן דדרך הוצאה בכך אי בגדול שיש בו משוי להגביה אורחיה הוא לגוררו ופשיטא דהוצאה היא ואי בזוטרא לאו אורחי' הוא ואמאי חייב משום שבת (איסור ב) גניבה ליבא דמשיכה בלא הגבהה לא קניא ברה"ר) אלא במיצעי. פי' אם היה הכיס קטן שדרכו להוציאו בהגבהה והוציאו בגרירה פטור לענין שבת דהוצאה כלאחר יד הוא. וגם לענין קני' נמי אמרינן בפ' המוכר את הספינה דדברים שדרכן להגביהן אינן נקנים אלא בהגבהה לא במשיכה ומוקמי להא דתני היה מגרר ויוצא במידי דגרוך מיתנא. וראפקוה היכא אי דאפקי' לרה"ר איסור שבת איכא איסור גניבה ליבא פי' (אי) דמשיכה [אינה] קונה ברה"ר ואי דאפקה לרה"י איסור גניבה איכא איסור שבת ליבא ר"א אמר כגון שצירף ידו למטה מג' וקבלה. פי' מכי נפלה לתוך ידו איכא איסור גניבה שידו קונה לו ואיכא איסור שבת שכל פחות מג' כלבוד דמי וכאילו נחה ברשות הרבים דמי פי' המורה: לעולם הא דקתני מגרר ויוצא פטור לעולם דאפקה לרה"ר ודק' לך איסור גניבה ליבא איכא ודאי כגון שצירף ידו השנית לפחות מג' סמוך לקרקע ובידו הא' גירדה והפילה לתוך יד חברתה וידו של אדם קני' ליה כדרבא דאמר ידו של אדם חשובה לו כד' על ד'. פי' לענין הנחת שבת וכי היכי דלענין שבת חשיבא מקום לענין מיקנא נמי חשיב מקום למיקני' כאילו הגביה למעלה מג' מיהו ברה"י לא אגביה דתיקני לי' מקמי דליתי חיוב שבת עלי' ויציאתה וביאתה לרה"ר וקנייתה כאין כא' ולהכי משני כשצירף דלא ההוי הגבהה ברשות היחיד כדקתני היה (מכניס) [מגרר] ויוצא. א"נ כדרבא ג) דאמר ידו של אדם חשובה לו כד' על ד'. פי' ראע"פ שהיתה למעלה מג' יש בה איסור שבת דידו של אדם פי' לענין שבת בעינן שיעשה הנחה ע"ג מקום חשוב שיש בו

ג) מתניתא אשור גניבה ליפא עד ברה"ר שיך להלן.
ד) גיטין רביע ח"ג מהרמ"ן וכ"ה מתוס' כד"ה רב אמי כמס הרי"ם.

מסורת הש"ס

ו) [שבת ה: עירובין נח.], ז) שבת ו. עירובין לד., ח) שבת ה., ט) כ"ק עט., י) מכות יג., יא) [שיך לענין הבא], יב) [דברים כה], יג) [ניתר כיאור מתני תוס' שבת ה: ד"ה כשלמא], יד) מ"ז כ"י, טו) [ור' אליעזר פי' כגון שהאקפופה כרמלית ולהכי צריך כשלירף ידו למטה מג' אתון ג' לאשה הוי כרמלית כמו האקפופה עצמה ולא מחייב. ת"ש], טז) [ומש"י דפי' דצריך הגבהה הא דאמרי' בכרמלית (דף כט:) כשהפכה בפחות מג' ועקמה דקני הא פי' הכם בקונעב' משום דהוי הפקר ואיכא למ"ד דאפי' הכנה בהפקר קני ושיתוקי מבוטלות דאמר שצריך שיעביה טפח הכם נמי בעירוב הקילו. ת"ש],

גליון הש"ם

תוס' ד"ה רב אשי וכו' דקניא ליה ידו. עי' בכ"ק כט ע"ב תד"ה אלא אמר רב אשי:

מוסף רש"י

הגביהו. אפילו בגרשות בעלים, שהרי הגבהה קונה בכל מקום (ב"ב עח.). אלו הן הלוקחין. אלו לאו דוקא דתנא דאייר ליקחן לוקה, אלא תנא תניה מלקות בתייבי כריתות (מכות יג.).

תוספות רי"ד (המשך)

ד' על ד' והיד היא השובה כד' על ד'; רב אחא מתני הכי פי' כדאמרי' דמשיב' ברה"ר לא קניא ומוקי לה כשצירף ידו וקבלה לתוכה. רבינא מתני לעולם דאפקיה לרה"ר וברה"ר נמי קני. פי' דמשיכה ברה"ר קונה. ואע"ג דקי"ל דכל היכא דפליגי רב אחא ורבינא הלכתא כרבינא. הבא הלכתא כר"א משום דקיימו כוותיה אביי ורבא בפרק המוכר את הספינה ואמרי שאין משיכה קונה ברה"ר. ותלמודא נמי מקשה במילתיה וקיי"ל שאין התלמוד מקשה אלא מהלכה פסוקה: הבא על אחותו וכו'. ורמינהו אלו הן הלוקחין הבא על אחותו וכו' וקי"ל דאין לוקה ומשלם. פי' דנפקא לן מכדי רשעתו משום רשעה א' אתה מחייבו ולא משום ב' רשעיות. פי' המורה והא דאוקי מתני' דמכות בבוגרת ולא אוקי מתני' דהבא בשלא היתרו בו ש"מ אפילו איתרו ביה נמי ממונא משלם וכו':

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com